ALARM!

REDT

MOONEY

EN

BILLINGS

DE NIEUWE

SACCO EN VANZETTI

DOOR

GÉ NABRINK

Noordel. Propaganda-Com.
Corresp. J. B. HAAN — Ommelanderwijk 135 — VEENDAM

ALARM!!

REDT MOONEY EN BILLINGS
DE NIEUWE „SACCO EN VANZETTI"

DOOR GÉ NABRINK

NOORDELIJK PROPAGANDA-COMITÉ. — CORRESPONDENT: J. B. HAAN
OMMELANDERWIJK 135, VEENDAM

Nog maar een groot jaar is het geleden, dat twee onschuldige Italianen, Sacco en Vanzetti, trots de protesten der geheele wereld, door de Amerikaansche klassejustitie onschuldig op de electrische stoel ter dood werden gebracht. Vermoord!!

Ter dood gebracht, hoewel ieder weldenkend mensch van hun onschuld overtuigd was, ter dood gebracht, door een groep handlangers van het Amerikaansche groot-kapitaal!! Alleen, omdat zij revolutionnairen waren!

Het geheele proces tegen Sacco en Vanzetti was één aanééschakeling van leugens, bedrog en omkooperij. Begeleidings-verschijnselen van iedere klassejustitie, haar hoogtepunt echter sedert lang in Amerika vindende!

Het zou in de dagen, welke aan de voltrekking van dit barbaarsche vonnis vooraf gingen, moeilijk geweest zijn, één enkel eerlijk mensch te vinden, die niet overtuigd was, van het gebrek aan schuld bij deze twee menschen. Een ieder zag klaar en duidelijk dat de Amerikaansche justitie dóór zou gaan, ten koste van alles, ook ten koste van haar prestige buiten Amerika.

Zeker wist men over gansch de wereld, dat, wanneer deze twee menschen ter dood zouden worden gebracht, zij vallen zouden als slachtoffers van hunne overtuiging.

Geen wonder is het dan ook, dat de arbeidersklasse, internationaal vervuld van deze onschuld-zekerheid, een sterke, heftige agitatie voerde voor de vrijlating van deze SACCO en VANZETTI. Een agitatie met schier alle proletarische middelen als demonstratie, werkstaking, en dergelijke. Slechts tot een groote bevrijdende algemeene werkstaking en boycot is deze beweging helaas niet uitgegroeid!

Hoe groot en enthousiast deze beweging echter ook was, en hoe sterk internationaal de overtuiging ook in de harten van allen leefde, het heeft niet mogen baten, de voltrekking van het vreeselijke, onmenschelijke vonnis, heeft enkele minuten na middernacht 23 Augustus 1927 plaats gevonden!!

Als helden stierven wederom twee anarchisten als offer voor een nieuwe, betere samenleving.

Eenige uren voor hun dood **werd Sacco nog door zijn vrouw en Vanzetti door zijn zuster bezocht.** De beide veroordeelden, die zich

zoo bewonderenswaardig tot dat oogenblik toe gedragen hadden, zouden, toen zij van hun bloedverwanten afscheid namen, **in tranen uitgebroken** zijn. Toen een priester verscheen, om den ter dood veroordeelden het avondmaal te verstrekken, wezen Sacco en Vanzetti hem af en verklaarden, dat zij wenschten te sterven, zooals zij geleefd hadden, buiten de maatschappij.
Kort daarop zocht de gevangenis-direkteur, Hendry, Sacco en Vanzetti in hun cellen op en **deelde hun mede, dat zij zich thans op het sterven voor dienden te bereiden.** De beide mannen namen deze tijding met stoïcynsche kalmte op. Vanzetti was juist bezig een langen brief aan zijn vader te schrijven. Sacco was in een brief van Lincoln verdiept, toen de directeur met die ontzettende mededeeling kwam. Zij gaven geen antwoord en maakten zich gereed voor hun laatsten gang.
Om 11.40 uur betraden de getuigen, die de executie bijwonen moesten, het doodenhuis: de gevangenis-directeur, vijf bewakers, vier dokters, de sheriffen en een vertegenwoordiger der pers. De drie candidaten des doods, Sacco, Vanzetti en Madeiros, werden nu uit hun cellen gevoerd. De roofmoordenaar Madeiros toonde zich volkomen onverschillig en verstompt. Hij sliep volkomen rustig, toen men hem te middernacht voor de executie wekte. Hij betrad als eerste de terechtstellingskamer en kort daarop den electrischen stoel en om 12.09 uur werd hij dood verklaard.
Tien minuten daarna volgde Sacco. Op weg naar de doodenkamer riep hij in de toegangsdeur in het Italiaansch: **„Lang leve de Anarchie!"** Toen hij de getuigen en ambtenaren zag, zeide hij rustig: „Goeden avond, mijne heeren." Zonder een bevel daartoe af te wachten, nam hij plaats op den stoel. Hij was doodsbleek, doch bewaarde zijn zelfbeheersching volkomen. Terwijl hij vastgebonden werd, riep hij in gebroken Engelsch: **„Vaarwel mijn vrouw, — vaarwel kinderen en al mijn vrienden!"** Kort voor het inschakelen van den stroom, riep hij nog eens: „Ik ben onschuldig! Vaarwel moeder!" Het masker werd hem opgezet. Een siddering jaagt door het lichaam, een kramp, en alles is uit. Het gebeuren gaat zoo snel, dat de getuigen zich nauwelijks van geheel de verschrikkelijkheid bewust worden. Het lijk wordt uit den stoel losgegespt, de dokters doen hun werk.
Nu betrad Vanzetti de executie-cel. Met bewonderenswaardige zelfbeheersching en rust treedt hij op den elektrischen stoel toe. Zelfs de beul, dien hij apart de hand schudde, kon zich dezen indruk niet onttrekken.
Toen hij op den electrischen stoel plaats nam en men hem begon vast te snoeren, verzocht hij, nog eenige woorden te mogen spreken. Hij verklaarde met heldere, rustige stem: **„Ik wil nog eens herhalen, dat ik onschuldig ben. Ik heb nooit een misdaad begaan,** hoewel menige zonde. Ik dank allen, die voor ons in de bres gestreden

hebben. Ik ben een onschuldig man. Ook mijn kameraad was onschuldig!"
Toen men hem de handen vastgebonden had en nu de kap over de oogen deed, riep hij uit: „**Ik vergeef allen, die mij dit aandoen!**"
Nadat dit gebeurd was gaf de direkteur met de hand den achter een scherm wachtenden beul een teeken, waarop deze den stroom inschakelde.
Dan weerklinkt opnieuw het nauwelijks hoorbaar klikken van den schakelaar. Een derde leven is vernietigd.
Om 12.26 uur was ook Vanzetti's executie geschied. De directeur verklaarde nu met nauwelijks hoorbare stem: „**Volgens wet verklaar ik u voor dood en verklaar verder, dat de uitspraak van 't gerecht wetmatig is uitgevoerd.**" [1]).
Het ontzettende was geschied! Een zwarte bladzijde temeer, in de geschiedenis van het huidige kapitalistische tijdperk, een tijdperk, waarin klassejustitie en schrikbewind steeds noodzakelijke begeleidings verschijnselen en kenmerken zijn!
In de gevangenis schreef Vanzetti nog een gedicht:

VIZIOEN.

Wij dragen ketenen aan onze voeten
En boeten.
Wij smachten in donker-vuile holen,
En boeten.
Maar weten:
Te rechter tijd breekt gij den keten,
Verbreekt het barre kerker-leed.
Wij hooren den kreet, slechts dezen kreet:
De wereld vrij!
Is vrij, is vrij!

Sacco en Vanzetti werden gedood, gelijk eens de martelaren van Chicago en zoovele honderdtallen bewuste strijders voor een betere, menschwaardiger samenleving.
Ontzagwekkend is de som van al het leed, waaruit een nieuwe heerlijke gemeenschap op zal bloeien!!
Eens: het heroisch gedragen leed der jonge Russische intellectueelen, verbannen naar Siberië door het Czarisme; thans: het leed van honderdtallen verbannen Indonesische Nationalisten naar Tenah Merah op Boven Digoel, ten prooi aan ellende en zwart-waterkoorts! Het leed van honderden dienstweigeraars over de geheele wereld. Leed, moedig gedragen, met sterke hoop in het hart, dat eens over al dit barre leed een straal van geluk, van vrijheid voor

---

*) A. Souchy, De martelaren van Boston. Sacco en Vanzetti. Vert. d. H. Eikboom. Pag. 48 v.v.

allen zal lichten!! Tot eindelijk alle gekerkerden, verbannenen, vervolgden, opgejaagden en verdrevenen de lichte roep zullen hooren: **De wereld vrij!! Is vrij, is vrij!!**

TOM MOONEY EN WARREN BILLINGS.

Thans eischt een andere zaak de aandacht van de geheele arbeiders klasse. De Amerikaansche klassejustitie bemachtigde wederom een prooi! Na een leugenproces. Een proces, dat wederom het proletariaat zal dwingen al zijn krachten te verzamelen, en een sterke campagne te ontwikkelen tegen het Amerikaansche kapitalisme. **Tom Mooney en Warren Billings zitten volkomen onschuldig in de gevangenis te St Quentin,** in den staat Californië, den staat, dien men wel eens het paradijs der wereld genoemd heeft. Twee menschen **onschuldig** gevangen! Eén kreet moet over de aarde gaan: **Redt Tom Mooney en Warren Billings** uit de greep van de Amerikaansche klasse justitie!! Redt hen uit de klauwen van een verbitterden vijand!!

DE FEITEN.

In 1916, toen in Europa de wereldoorlog brandde, overwogen de Ver. Staten van Noord Amerika, twee voor haar zeer belangrijke stappen te ondernemen. Stappen, die beide moesten dienen tot versterking van haar financieele positie, zoowel nationaal als internationaal.
In Mexico was een sterke opkomende revolutionnaire arbeidersbeweging. De arbeiders en boeren voerden een hardnekkigen strijd tegen de binnen- en buitenlandsche financiers, die hen met alle denkbare middelen uitbuitten.
De groote Amerikaansche pers stelde den toestand in Mexico als volkomen chaotisch voor, en stuurde openlijk op een interventie van Amerika aan, om haar macht voor goed in Mexico te vestigen en grootere winsten te kunnen verzekeren. Het Amerikaansche kapitalisme wilde „orde" in Mexico scheppen en de belangrijke revolutionnaire arbeidersbeweging, die de vermeerdering van hare winsten in den weg stond, den kop indrukken.
Groote Amerikaansche bankiers hadden enorme sommen uitgetrokken voor de exploitatie van de olievelden in Mexico. Reeds voor den aanvang van den wereld-oorlog werd het Amerikaansche kapitaal in Mexico op 1000 millioen dollar (circa 2500 millioen gulden) geschat. Dit geweldige kapitaal moest een, naar verhouding, groote winst afwerpen. Op de meest intense manier werden de arbeiders dan ook uitgebuit om de benoodigde dividenden te kunnen uitkeeren. Als slaven werden de arbeiders voort gedreven. Zweepslagen behoorden tot de orde van den dag!!
Tegen dit verschrikkelijke uitbuitingssysteem waren de arbeiders in verzet gekomen. Een verzet, dat zich natuurlijk speciaal moest

richten tegen de Amerikaansche bezittende klasse en hare vertegenwoordigers in Mexico. Zóó heftig laaide het verzet op, dat reeds enkele dezer slavenhouders verdreven werden en de arbeiders enkele eigendommen van de olietrust in bezit namen.
Licht is het te begrijpen, dat het Amerikaansche groot-kapitaal met al haar krachten deze beweging wilde keeren en haar macht zeker stellen .De dagbladpers voerde van dag tot dag een sterke campagne tegen de Mexicaansche arbeiders, en provoceerde, daartoe aangezet door hare directeuren en geld-magnaten, de Amerikaansche overheid tot een interventie. De Ameriaansche bevolking moest ook hiertoe worden opgehitst. Mede om stemming te maken werd er op 22 Juli 1916 in San Francisco een groote patriotische betooging gehouden. Deze betooging had een twee-ledig doel. Eenerzijds militaire interventie in Mexico, anderzijds deelname aan den grooten Europeeschen oorlog.
Kort na 1914 begon de Amerikaansche staat met het verstrekken van credieten aan de oorlogvoerende geallieerde staten, zoodoende een belangrijk deel van Europa tot haar schuldenaar makende. De Amerikaansche industrie was sterk omhoog gevoerd en de totale uitvoer was met eenige honderden procenten gestegen.
Maar ...... de winsthonger werd grooter naarmate de winsten stegen.
Reeds lang had men overwogen, dat een daadwerkelijke deelname aan den oorlog de winsten zeer belangrijk zou verhoogen. Onder schoon klinkende leuzen werd nu getracht de bevolking daartoe op te wekken. De burgelijke pers speelde als altijd ook hierin een groote rol. Toen men de gemoederen voldoende verhit dacht en de oorlogsbegeestering hoog oplaaide, werden allerwege groote parades gehouden om het volk te imponeeren. Men moest en zou deelnemen aan de Europeesche menschenslachting.
Dit was nu het tweeslachtig doel der groote militaire parade van 22 Juli 1916, een parade, die beslissend zou worden voor twee jonge socialisten **Tom Mooney en Warren Billings.**
Terwijl deze parade in vollen gang was ontplofte er 's middags om 2.02 uur een bom, die aan 10 demonstranten het leven kostte. Vanzelfsprekend werd hierdoor de agitatie tegen de revolutionnaire arbeiders verscherpt. De bourgeoisie kreeg thans gelegenheid reeds lang begeerde slachtoffers te maken en de opkomende arbeidersbeweging een zwaren slag toe te brengen.
Alleen voor de opsporing en vervolging van de eventueele daders werden TACHTIG nieuwe politie agenten aangesteld!; terwijl voor het vinden, of aanwijzingen geven, die konden leiden tot het aanhouden der daders, een belooning van 1500 dollar werd uitgeloofd.
Tot elken prijs moesten thans een aantal revolutionnairen worden gevonden, die ter dood gebracht konden worden of althans tot

zeer langdurige gevangenisstraffen konden worden veroordeeld. Vooral een aantal vooraanstaande vakvereenigings-propagandisten kregen het zwaar te verantwoorden, en niet te verwonderen is het, dat de slachtoffers gekozen werden uit hen, die dagelijks een verbitterden consequenten strijd voerden tegen het kapitalisme.. Gearresteerd werden **Tom Mooney, Edward Nolan, Warren Billings en Israel Weinberg.**

Tom Mooney was lid van de metaalbewerkers- Warren Billings van de schoenmakers- Edward D. Nolan van de machinisten- en Isr. Weiberg was lid van de transport-arbeiders-organisatie. Al deze organisaties waren aangesloten bij de groote American federation of labor, doch de gearresteerden behoorden tot den uitersten linker vleugel dezer organisatie en streden voor de toepassing van een revolutionnaire taktiek.

Tom Mooney was één van de bekendste personen in de Amerikaansche vakorganisaties van de West-Staten, had menigmaal de leiding op zich genomen in groote werkstakingen en voerde allerwege een heftige agitatie, waardoor hij door de industrieelen buitengewoon gehaat was.

Tegelijkertijd werd de vrouw van Tom Mooney gearresteerd. Hoewel zij niets met de zaak te maken had, werd **Rena Mooney** maanden lang gevangen gehouden, alleen omdat ze de vrouw van Tom Mooney was. Na storting van een groote borgstelling werd zij later vrij gelaten en gaf toen direct een maandblad uit onder den titel ,,Tom Mooney's Monthly" (Tom Mooney's maandblad), waarin zij regelmatig de feiten van dit proces uiteenzette. Een proces, dat weinig of niets verschilt van het proces ,,Sacco en Vanzetti."

HET PROCES.

Tom Mooney werd beschuldigd aanstichter van de daad te zijn, de springstof op de paradeplaats gebracht te hebben en vervolgens de bom tot ontploffing te hebben gebracht.

Warren Billings werd beschuldigd als mede-aanstichter en helper. Augustin Souchy, de secretaris van de Internationale Arbeiders Associatie (I.A.A.) zegt over het nu gevolgde proces in zijn belangwekkende uitgave ,,Schreckens Herrschaft in Amerika", waarvan voor de samenstelling van deze brochure een veelvuldig gebruik werd gemaakt, het volgende:

„het proces verliep op de, van Amerika zoo bekende manier. Getuigen, politie en rechters werden gekocht. Personen, die ten gunste van de beklaagden getuigenissen wilden afleggen werden met behulp van de politie buiten de stad gehouden. De gearresteerden zouden veroordeeld worden, daarover bestond geenerlei twijfel. Dit was door de kapitalisten van te voren vastgesteld en het geheele proces was niet meer dan een comedie".

Op dezelfde manier als waarop Sacco en Vanzetti waren veroordeeld, zouden Tom Mooney en Warren Billings „berecht" worden! Steeds een met zorg in elkaar gezette figuratie, het geheel keurig geënscèneerd, om toch vooral den indruk te wekken, dat het recht zijn beloop zou hebben , terwijl een ieder van te voren reeds wist hoe het proces zou verloopen.
Slachtoffers moesten en zouden er gemaakt worden!
Alle aangeklaagden konden op overtuigende wijze hun alibi bewijzen. Tom Mooney had wel zeer sterke, klemmende bewijzen van de onmogelijkheid schuldig te kunnen zijn aan de volvoering van den aanslag. Bewijzen, die ten overvloede nog door een politieagent gestaafd konden worden. Aan dezen politie-agent werd echter ter terechtzitting het woord ontnomen.
Tom Mooney bevond zich op het uur van den aanslag anderhalve Engelsche mijl verwijderd van de plaats, waar de aanslag gebeurd was, met zijn vrouw Rena en een aantal zijner vrienden op het dak van een huis. Van deze groep personen was ter plaatse een foto genomen, waarop, in den gevel van een hoogopgetrokken huis, de wijzerplaat van een klok te zien was. De wijzers stonden op deze foto op 2.06. Waar nu de aanslag om 2.02 plaats vond zou het dus voor Tom Mooney absoluut onmogelijk geweest zijn den aanslag te hebben uitgevoerd.
Maar ...... hoe klemmend ook de vertoogen van beklaagden en verdedigers, welke bewijzen voor hun onschuld Tom Mooney en Warren Billings ook bij zouden kunnen brengen, het zou niets helpen. Alles was van te voren beslist. Vrouwe Justitia was met olie-aandeelen geblinddoekt. Tom Mooney en Warren Billings moesten trots alles en allen, tot groote straffen, liefst ter dood, veroordeeld worden. Het beklemmend ontzettende is gebeurd, geheel zooals de regiseurs het in elkaar hadden gezet: volkomen onschuldig werden **Tom Mooney ter dood en Warren Billings tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld!**
De groot-kapitalisten en bankiers hadden gezegevierd. Twee eerlijke overtuigde socialisten waren voor eens en altijd verwijderd. Geen ander woord dan **„Justitie-moord"** geldt voor dit onmenschelijke vonnis! Kapitalisme en fascisme hadden wederom getoond in haar strijd tegen haar doodsvijanden, de arbeiders, voor geen middel terug te deinzen, en wreed zijn de middelen van wien zich zelve en zijn dierst bezit (zijn kapitaal), bedreigt ziet.
Het verschrikkelijkste van dit vonnis is wel, dat de uitspraak berust op de verklaring van een hoofdgetuige, die reeds vóór de uitspraak als een leugenaar bekend stond. Heel spoedig bleek, dat deze hoofdgetuige, Oxman, alleen getuigd had om de groote premie in zijn bezit te krijgen. Getuigen voerde hij aan, die konden getuigen, dat Oxman tijdens den aanslag in San Francisco was en getuige van den aanslag kon zijn geweest. Spoedig werd

echter ruchtbaar, dat Oxman in dien tijd **in het geheel niet in San Francisco verblijf hield** en dat hij een aantal getuigen gekocht had. Franklin Griffin, de voorzitter van het hoogste gerechtshof, die in volkomen overtuiging van Mooney's schuld de behandeling leidde en de uitspraak deed, schreef reeds in November 1918 aan den gouverneur. Hij verklaarde openlijk, dat hij in de Mooney-affaire tot een andere meening gekomen was, wees op de valsche getuigenis van Oxman en bewees punt voor punt, dat Mooney het offer van een justitiemoord van de ergste soort was geworden. Hij, de voorzitter van het gerechtshof, de hoogste rechter van den staat, verlangde een nieuw onderzoek. Griffin's brief is een prachtig menschelijk document; hier kreeg men het zelden voorkomende geval, dat een man zonder schaamte zijn vergissing erkende en bereid was, alles te offeren om weer goed te maken wat hij had misdaan.
Dit schrijven had geen enkel gevolg. De gouverneur bleef voor de overtuigendste bewijzen blind en doof.
Nu echter, nu de chef der politie, de rechter van instructie en — met eenige uitzonderingen — alle leden der jury, die Mooney naar St. Quentin gezonden hebben, ieder voor zich verklaren, dat zij bedrogen zijn en zij verzoeken om genoegdoening voor Mooney, nu is ook Griffin onder hen die het woord nemen.
In deze openlijke aanklacht heet het: „Ik geloof niet, dat ook maar één mensch, die de zaak werkelijk onderzocht heeft, zelfs maar voor het geringste er aan kan twijfelen, dat Mooney en Billings op grond van valsche getuigenissen veroordeeld werden. De eenige reden, hen nog langer in de gevangenis te houden, is, dat zij „undesirable citizens", onbekwame medeburgers zijn. Ik heb de overtuiging, dat deze reden groote ergernis verwekken zal, ja, dat zij het instituut, waar het volk tegenop moet zien, alleen schaadt. Het is de gelijke achting voor de wet, die mij een misdadiger veroordeelen laat en die mij dwingt, een wederopname van het onderzoek voor diegene te verlangen, die op grond van valsche feiten onschuldig veroordeeld is".
Professor Stan Jordan van de Universiteit te Stanford schrijft: „Sedert de waarheid over Oxman aan het licht gekomen is, is het voor mij vanzelfsprekend, dat deze zaak herzien moet worden, en hierin word ik nog versterkt door de houding van president Wilson en rechter Griffin. Zooals de zaken nu staan, is niet Mooney, doch de staat Californië de aangeklaagde. Ik heb wel eens hooren zeggen: „Wat kan het schelen of deze man schuldig is of niet, er geschiedt hem niets dan recht, hij krijgt wat hij verdient". Ik vind dat dergelijke uitspraken voor het uitvoeren van een zuivere rechtsuitspraak meer dan gevaarlijk zijn. Dit standpunt behoort thuis in de zwarte middeleeuwen, de tijd der Inquisitie ...... toen op grond van kunstmatige schuldbewijzen veroordeeld werd. Ik ben geen

vriend van het socialisme en ook niet van hen ,die het anarchisme prediken, ten sterkste ben ik er echter tegen, dat gelijk wie ook, veroordeeld wordt op kunstmatige schuldbewijzen. Want dat is een „geweldpleging" van de ergste soort".
Tot slot nog eenige uittreksels uit een paar brieven, die Oxman aan zijn vriend Rigall en vrouw te Grayville in de staat Illenois geschreven heeft, om zich getuigen te verschaffen, dat hij ten tijde der bomaanslag werkelijk in San Francisco was. Er zijn onder eede afgelegde verklaringen van verschillende personen, dat Oxman destijds niet in San Francisco was, doch zich daar ver vandaan bij de familie Hatscher bevond, die intusschen ook reeds een dusdanige verklaring aflegde.
Hier eenige brieven van Oxman:

Hotel Terminal 60,
Marketstreet San Francisco.
Mr. Ed. Rigall, Grayville, Illenois.

Waarde Ed. het is lang geleden, dat ik iets van je hoorde. Ik heb een zaakje voor je: je moet als getuige in een zeer gewichtige aangelegenheid naar Francisco komen, je hoeft maar drie of vier vragen te beantwoorden, ik zal ze je schrijven en je krijgt reisgeld en alles wat een getuige moet hebben, vermoedelijk 100 (Dollar) zuivere winst.
Als je komt, schrijf dan direct aan het hotel hier en ik maak, wat de financiën betreft, alles in orde. Het is alles O. K., echter ik ken een getuige. Laat mij weten, of je op 3 Januari kunt komen, dat is de dag. Spreek er met niemand over. Antwoord, jou

F. C. OXMAN.

En een paar dagen later, op 18 Dec. 1916:
Waarde Ed. Telegram ontvangen. Ik zend je reisgeld en ook wachtgeld. 'k Zal je in Chicago, Omaha ontmoeten U. P. Ogden S. P. naar San Francisco. Ik geloof, dat je deze kleine reis best kunt maken, je kunt Californië zien en geld verdienen, want je krijgt 10 cent per mijl (Eng. mijl) vanaf het beginpunt, dat wordt ongeveer 200, terwijl de onkosten vergoed worden en je behoeft alleen te zeggen, dat je mij op 22 Juli in San Francisco gezien hebt, dat is toch niet moeilijk. Ik zal probeeren je onderweg te ontmoeten ,dan bespreken wij de zaak met elkaar. De Staat Californië betaalt, echter ik zorg voor een voorschot. De hoofdzaak komt ongeveer om 3 Jan. 1917; wanneer je nu den 29sten afreist, je weet, the Silent Road (de zwijgzame weg) is de zekerste en geen woord aan een ander. Hoeveel te minder het weten, zooveel te beter. Als je komt, blijft dan op eenige afstand van Evansville.

Je F. C. OXMAN.

De derde brief van deze hoofdgetuige is aan de vrouw van Rigall gericht.

Waarde vrouw Rigall!
Morgen zend ik Ed. 26 (dollar) reisgeld, misschien kan ik ook U gebruiken, zoo ja, dan verschaf ik ook U een reisbiljet, en krijgt U Californië te zien. Wanneer U er lust toe hebt, schrijf mij dan en zeg tegen Ed, dat hij tegen niemand iets moet zeggen voor hij met mij gesproken heeft. Misschien kan ik nog een bijzondere getuige gebruiken. Het is lang geleden dat wij elkaar gezien hebben.

Uw toegenegen
F. C. OXMAN.

DE GEWETENSVRAAG VOOR DEN GOUVERNEUR.

Er werden in deze zaak maar vier bezwarende getuigen gehoord. Twee daarvan waren Oxman en Mc. Donald, die beweerden, Mooney in de nabijheid van den aanslag gezien te hebben. Van Oxman's getuigenis weet men alleen, dat zij elk spoor van waarheid mist. Mc Donald's fotografie is in elk opzicht vervalscht. De beide andere getuigen, een vrouw Eden en haar dochter Sadie, verklaarden Mooney en zijn vrouw, Billings en een zekere Weinberg, niet ver van de plaats van den aanslag in volle vaart in een auto gezien te hebben. Hun woorden waren eerst geloofwaardig, want zij kwamen overeen met wat Oxman en Mc. Donald verklaarden. Nu echter verklaart zelfs de politie-inspecteur, dat vrouw Eden en haar dochter, toen zij bij aanwezigheid van eenige politiebeambten, tegenover Mooney en zijn vrouw gesteld werden, deze niet herkenden, doch verklaarden, dat dezen het in geen geval geweest waren.
Het vonnis zou reeds lang aan Tom Mooney voltrokken zijn zoo er zich niet enkele malen omstandigheden voordeden, waardoor de voltrekking van het vonnis verschoven werd. De eerste maal werd het vonnis uitgesteld daar één der hoofdgetuigen tegen Mooney wegens het afleggen van een valsche getuigenis in een andere zaak zich in dezelfde gevangenis als van Tom Mooney bevond. Later in 1920 deed er zich nog een schandaalproces voor. **Een aantal omgekochte getuigen hadden hun Judasloon niet ontvangen en onthulden toen het monsterproces!** President Wilson laat door één zijner secretarissen een onderzoek instellen en verzoekt daarna telegrafisch herziening van het vonnis.
Maar de gouverneur, G. C. Young, **weigert!!!**
De vakbonden proclameeren een proteststaking van een week. Het Russische proletariaat toont zijn solidariteit en bestormt het Amerikaansche gezantschap te Petrograd.
De corrupte Amerikaansche pers ...... zwijgt.
Opnieuw stelt President Wilson een onderzoek in, dat vier maanden duurt, waarbij een vloed van bezwarend materiaal aan het licht komt en glashelder de onschuld der veroordeelden **blijkt.**

Zoo heeft de Officier van Justitie verklaard: ...... **Al wist ik zeker, dat de verklaringen, op grond waarvan deze mannen veroordeeld zijn, valsch waren, dan zou ik nog geen hand uitsteken om hen te redden.**
Het eenige resultaat dat door één en ander bereikt werd is, dat het vonnis, uitgesproken over Tom Mooney van doodstraf veranderd werd in **levenslange gevangenisstraf.**

NA HET VONNIS.

Onmiddellijk ontwikkelde zich in Amerika een sterke protestbeweging der anarchisten onder de leiding van Alexander Berkman. „Deze verzamelt al zijn krachten op een, het heele land omvattende campagne voor de slachtoffers der kapitalistische samenzwering tegen de arbeidersbeweging. Hij reist het land af en bezoekt elke belangrijke arbeidersorganisatie tusschen San Francisco en New-York. Hij klopt aan elk deur en brengt dagen en nachten door met de meest actieve arbeiders-leiders om hen van de onschuld van Tom Mooney en zijn kameraden te overtuigen. In het kort, Alexander Berkman wordt de Zola van de Amerikaansche Dreyfus-zaak. Zijn „Ik beschuldig" wordt in elk land gehoord en aangenomen. De krachtige agitatie toont aan het geheele land de lafhartige misdaad, gepleegd door den staat Californië en op touw gezet door de Kamer van Koophandel". [2])
Krachtig eischt de arbeiders-beweging de onmiddellijke vrijlating van Tom Mooney en Warren Billings. Op 14 Januari 1919 kwamen in Chicago 900 gedelegeerden van verschillende arbeiders-organisaties van Canada en de Vereenigde Staten te zamen om over een actie tot bevrijding der gevangenen te beraadslagen. Een comité werd gesticht, dat de opdracht kreeg de regeering in Washington in zake Tom Mooney en Warren Billings voor te lichten en voor hun zaak te winnen. Mocht dit geen gevolg hebben, dan zou een algemeene werkstaking geproklameerd worden. Gelijk vooruit te begrijpen was, bleef het verzoek tot de regeering volkomen zonder resultaat. **Hierna werd van 4—8 Juli 1919 de algemeene werkstaking uitgeroepen. Alleen in Chicago staakten ongeveer 200.000 arbeiders, ook in vele andere plaatsen legden groote groepen arbeiders het werk neer.**
Een der politie-getuigen, Draper Hand, diende bij den burgemeester van San Francisco een schriftelijke verklaring in, waarin hij betoogde, dat de aanklacht tegen de veroordeelden van het begin tot het einde op valsche gegevens gebouwd was. Hij verklaarde, dat hij niet alleen zelf als valsche getuige was opgetreden, maar tevens, dat hij geholpen had andere getuigen te laten oproepen.

---

[2]) Emma Goldman, Levensschets van Alexander Berkman in: A. Berkman, Het Russische treurspel, pag. 12-13.

Verder verklaarde hij, dat meerdere van de getuigen reeds weken van te voren geinstrueerd waren, wat zij voor het gerecht zouden moeten zeggen. Ook kon hij mede deelen, dat een deel der gekochte getuigen gewetenswroeging gekregen had, maar gedwongen was tot het eind van het proces hun getuigenissen gestand te doen. Een rechter, J. F. Brennan, verklaarde het volgende na de mededeeling van Draper Hand: „Wanneer Draper Hand verklaart, dat de getuigenissen valsch waren, dan is dat waarschijnlijk juist. Onder deze omstandigheden zijn de veroordeelden onschuldig".
Meer en meer bleek voor ieder, die onbevooroordeeld over deze zaak zijn meening kon vaststellen, dat er geen enkel bewijs, maar dan ook niet het minste, voor de schuldig verklaring van Tom Mooney en Warren Billings houdbaar was. Maar liever dan z'n fouten te bekennen, zou de Amerikaansche overheid de twee gevangen socialisten tersluiks ter dood laten brengen, door omgekochte gevangenbewakers. Aan alle kanten trokken getuigen hunne verklaringen in, van welke getuigenissen vele werden opgenomen in de door Rena Mooney geredigeerde „Tom Mooney's Monthly". Eén der getuigen, de kelner John Mc. Donald, verklaarde, dat hij een valsche getuigenis had afgelegd, en door den aanstichter van het proces, Fickert, daartoe verleid was, die hem een deel der premie beloofde, die uitgeloofd was, op het vinden der daders.
Ook deze getuigenis werd in „Tom Mooney's Monthly" gepubliceerd. Mc. Donald zag op den dag van den aanslag een persoon een hoedendoos deponeeren op de plaats waar later de bom ontplofte. Hij vertelde dit aan een bewaker, die van hem eischte, dat hij het aan de politie zou mededeelen. Na eenig aarzelen deelde hij het geziene mede, om er een protokol van te laten opmaken. Fickert bemoeide zich onmiddellijk met hem, en vroeg hem „of hij Tom Mooney ook kende. Toen Mc. Donald dit ontkende, zei Fickert: het is een man met groote donkere wenkbrauwen, die honderdnegentig pond weegt. Hij is ongeveer 5 voet en 11 duim groot." Mac. Donald verklaarde toen met zekerheid Tom Mooney nooit gezien te hebben. Maar Fickert drong ernstiger er op aan en zei, dat er geen twijfel over behoefde te bestaan, dat Tom Mooney de dader was, en drong Mc. Donald de meening op, dat het Mooney geweest was, die de hoedendoos, waarin zich de springstof bevond bij zich droeg. Toen Mooney met Mc. Donald geconfronteerd werd, was Mc. Donald er nog sterker van overtuigd, dat Tom Mooney **niet** de man was, dien hij gezien had. Hij waagde het echter niet, dit ter terechtzitting mede te deelen. Op deze manier werd ook Billings geidentificeerd.
Mc. Donald kon zich na zijn opgave een beter logies bezorgen dan door de politie betaald wërd, maar toch ontving hij van tijd tot tijd nog kleine geldsommen van de politie. Kort voor de belangrijkste zitting van het gerechtshof instrueerde Fickert Mc. Donald, wat hij

ter terechtzitting moest mededeelen, en dat hij positief en volkomen zeker moest mededeelen, dat hij Tom Mooney en Warren Billings weder herkende. Indien de rechtbank hem mocht vragen of hem een deel der premie, die voor het vinden van de daders was uitgeloofd, beloofd was, dan zou hij ten sterkste moeten ontkennen. Inderdaad werd hem echter in werkelijkheid een deel der premie toegezegd. Ter terechtzitting legde Mc. Donald verklaringen af, zoo-
Ter terechtzitting legde Mc. Donald verklaringen af, zooals zij als zij hem opgedragen waren door Fickert.
Met deze manieren werd de terechtzitting gearrangeerd, en werd „recht" gedaan.
Nu echter, na twaalf jaar, heeft zich iets afgespeeld, dat in de rechtsgeschiedenis van alle landen zeker zijn weerga niet vindt: alle rechters, alle politiebeambten, alle advocaten, die betrokken zijn geweest bij de zaak Mooney en Billings, hebben zich te zamen gesloten, om te bekennen, dat men hen om den tuin geleid heeft, zij verzoeken in naam van hun geweten en de eer van hun land, evenals in het belang van de in discrediet gekomen rechtspraak, om begenadiging van de beide levenslang veroordeelden.
Allerwege groeit thans een groote protestbeweging tegen dit schandelijke vonnis. Verschillende comité's in en buiten Californië organiseeren den strijd, eischen van den Gouverneur van Californië vrijlating der onschuldig veroordeelden.
Een begenadigingsverzoek voor Mooney werd den gouverneur van Californië, C. C. Young, in Augustus van dit jaar voorgelegd, en het nieuwe comité heeft zich voorgenomen te bewijzen, dat bij de behandeling van deze zaak meineed gepleegd is. **Mooney heeft het aanbod van gouverneur Young, hem onder eede vrij te laten, afgewezen, daar dit hem niet van schuld vrij pleiten zal.**
Een begenadiging van Billings is alleen dan mogelijk, wanneer een meerderheid van rechters van het hoogste gerechtshof van den Staat daarvoor opkomt, daar Billings reeds voor de tweede maal in de gevangenis zit. Het comité zal later probeeren, deze uitspraak van de rechters te verkrijgen.
Verder wordt bekend gemaakt, dat bekende liberalen deze beweging steunen, waaronder: Fannie Hurst, Clarence Darrow, John Erskine en M. L. Menchen.
Tom Mooney en Warren Billings zelf worden in de gevangenis van St. Quentin behandeld als politieke gevangenen, waardoor zij enkele voorrechten boven de andere gestraften bezitten. Zij mogen brieven schrijven en ontvangen, en kunnen zelfs boeken betrekken. Echter in deze bijzondere behandeling schuilt wederom de stilzwijgende bekentenis van de zijde der overheerschers der absolute onschuld van de gevangenen!!! Tom Mooney en Warren Billings zien reeds **twaalf en een half jaar** vanuit hun sombere gevangenis tevergeefsch naar hun bevrijding uit!!! **Tom Mooney en Warren**

Billings, die nooit vrij zullen komen, wanneer niet de arbeidersklasse zich internationaal haar zedelijken plicht tegenover deze twee overtuigde strijders bewust wordt. Een plicht van eenvoudige klasse-solidariteit.
Duldt Gij het, dat twee menschen voor hun leven lang onschuldig gevangen gehouden worden? Weet Gij wat het beduidt de zekerheid in het hart te hebben nooit weer vrij zijn eigen wegen te kunnen gaan?
Een kleine vage hoop leeft nog in het hart dezer geslagenen.
Eén hoop nog, op de kracht van het proletariaat!
Zal deze hoop tevergeefsch in hun hart leven, arbeiders?
Neen, duizendmaal néén!! Het moet gelukken deze menschen te bevrijden!
Geven wij daar alles vóór!!!
Roept ieder geweten wakker!!
Schreeuwt, gilt het den dag in:

TOM MOONEY EN WARREN BILLINGS MOETEN VRIJ!!

Laat het protesten regenen, organiseert allerwege het verzet.
Verzet tegen klassejustitie en schrikbewind.
Verzet tegen het kapitalismme, dat alle leven verstikt, alle opbloei versmoort.
Tom Mooney en Warren Billings moeten vrij door de agitatie van het proletariaat!
Een barre ellende heerscht over de geheele wereld onder het kapitalistisch bewind.
Breken wij de macht van het kapitalisme, opdat de vrijheid over de aarde zal lichten
Agiteert, demonstreert en eischt onmiddellijke vrijheid voor

TOM MOONEY EN WARREN BILLINGS.

REDT HEN, VOOR HET TE LAAT IS!!

den Haag, 24 XII '28.

Bij het samenstellen van deze brochure werd een ruim en dankbaar gebruik gemaakt van de volgende publicaties:
Augustin Souchy, Schreckensherrschaft in Amerika, Berlin.
Augustin Souchy, ,,De martelaren van Boston, Sacco en Vanzetti", Bew. door H. Eikeboom.
Persdienst IAK. No. 20.
Manifest Tom Mooney en Warren Billings door W. J. Jong.
Karin Michaelis, Redt Mooney en Billings. Vertaald uit de Frankfurter Zeitung en gepubliceerd in De Arbeider, van 24 November en 1 December 1928.